

De vriend van Tom

DOOR CO VAN DER STEEN-PIJPERS

't Is maandagmorgen, het laatste uur. De jongens van de zesde klas marcheren het schoolplein af. Ze hebben gym. Hun school heeft geen gymnastiekzaal en daarom moeten ze een minuut of tien lopen naar de Julianaschool. Meestal gaat meneer Kernkamp mee. Een enkele keer, zoals nu, gaan ze alleen. Dat kan makkelijk. 't Is geen drukke verkeersweg waar ze langs moeten. En toch... toch is het een gevaarlijke weg. Want halverwege is de Cineac! Dikwijls kijken de jongens met verlangende ogen naar de grote reclamebiljetten. *Reis van Prins Bernhard... Te-waterlating van een onderzeeboot...* Deze keer is het programma wel erg aantrekkelijk. *Voetbalwedstrijd Engeland-Nederland.* Leo en Tom, die voorop lopen kijken elkaar eens aan. 't Is zo warm! Ze hebben niet bepaald veel zin in gymnastiek. Meneer Balte laat hen altijd zo draven. „Doen?” vraagt Leo.

Tom aarzelt nog, maar z'n ogen schitteren. „We krijgen er gezeur mee.”

„Och kom, 't is het laatste uur. Als meneer Balte thuis geweest is om te eten, is hij 't allang weer vergeten. Misschien vertelt hij het niet eens aan meneer Kernkamp!”

Vastbesloten draait Leo zich om. „Mannen, wie gaat er mee naar de Cineac?”

Er gaat een gejuich op. „Is er niemand op tegen? Bedenk, dat er straf aan vast kan zitten!” Weer juichen ze. „Een paar bladzijden strafwerk hebben we er graag voor over.”

„Heeft iedereen geld? Daar gaan we dan!”

Even later zitten ze te smullen van de spannende wedstrijd. De school bestaat niet meer voor hen.

Meneer Balte dreunt door het gymnastieklokaal. Hij heeft het paard klaargezet, een dikke springmat er voor en een er achter. Hij zal ze dressereren, die stijve harkjes! Wat zijn ze laat vanmorgen! Hij tuurt door het raam en gaat eens aan de voordeur kijken. Niemand te zien. Wacht, hij kan de brug ook klaarzetten, met ongelijke leggers, dan kunnen er twee ploegen aan het werk. Als dat ook klaar is zijn ze er nog niet! En dan belt hij meneer Kernkamp op. Dáár hadden de jongens niet aan gedacht!

Om half twee komen ze de klas weer binnen en schuiven heel kalm in hun bank. Ze voelen zich toch wel een beetje ongerust. Als meneer binnenkomt zien ze het al: z'n gezicht staat op storm!

„Waar zijn jullie vanmorgen geweest?” Snijdend klinkt z'n stem.

't Blijft doodstil. „Leo van Walsum, waar zijn jullie vanmorgen geweest?”

„Naar de Cineac, meneer.”

„O zo, en hebben de heren meneer Balte daar bericht van gestuurd? Nee hè, die kon wel wachten en alleen met de toestellen sjouwen. Waar halen jullie de moed vandaan! 'k Heb nog nooit zoiets meegemaakt. Maar ik zal wel zorgen dat het geen tweede keer gebeurt. De rest van de week blijven jullie iedere middag een uur na om strafwerk te maken. En woensdagmiddag op school komen!”

Het verdere van de dag is de stemming in de klas nu niet bepaald prettig. Meneer Kernkamp is boos en blijft boos. En de jongens vinden de straf veel te zwaar. Met dit prachtige weer is het al erg om tot half vier binnen te zitten. En nu komt er nog een uur bij. Zuchtend maken ze lange cijfersommen en dikwijls dwalen verlangende ogen naar buiten.

Als Leo dinsdagmiddag het hek uitrijdt om naar school te gaan, botst hij bijna tegen Tom op. „Wat kom jij doen?” vraagt hij verbaasd. Langs Leo's huis is nu niet bepaald de kortste weg voor Tom om naar school te gaan. Dan pas ziet hij Toms witte gezicht en zijn bange ogen. „Wat is er gebeurd?”

„Mijn vader!” stoot Tom uit, „hij heeft vanmorgen met zijn hand tussen een machine gezeten. Nu ligt hij in het ziekenhuis...! Ik wil er heen, direkt uit school, dan is 't nog bezoekuur. Hoe moet dat nu?” „Gewoon aan meneer Kernkamp vragen. Dat vindt hij natuurlijk best.”

Tom schudt zijn hoofd. „Ik ben zo bang dat hij niet luistert. Hij was zo verschrikkelijk boos. Als ik 't gevraagd heb en het mag niet, dan krijg ik geen kans meer om weg te gaan. Ik wil weglopen en jij moet me helpen!”

„Dat wil ik best, als je maar zegt hoe.”

„Je moet de meester aan de praat houden. Vraag maar iets over een som. Als je extra-strafwerk krijgt zal ik het wel maken, maar ik moet weg, ik móét!”

„'t Komt in orde,” belooft Leo, „al moet ik ervoor aan z'n hals gaan hangen!”

De middag duurt eindelijk. Ze kunnen hun aandacht niet bij hun werk houden en knoeien hopeeloos. Maar eindelijk klinkt het amen, na meeners dankgebed en mogen de meisjes naar huis. Leo gaat naar de lessenaar. „Meneer, dit rekenvraagstukje...” Achter z'n rug sluipt Tom naar de deur.

Juist dat voorzichtig lopen in gebogen houding vestigt de aandacht op hem. „Tom!” klinkt waarschuwend meeners stem. Tom schijnt het niet te horen.

Meneer Kernkamp doet een paar snelle stappen in zijn richting. Leo is nog vlugger en verspert hem de weg. „Meneer, hoor nu eens, z'n vader...”

Meneer wil hem opzij duwen, maar Leo klemt zich vast aan z'n arm. „Laat los!”

Leo houdt vast. Hij heeft het Tom beloofd! De gedachte aan Toms gezicht, zo bleek en bang, geeft hem moed. Natuurlijk wint meneer het van de veel kleinere jongen. Maar dan is Tom in geen velden of wegen meer te zien.

't Is doodstil geworden in de klas.

